

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Udenrigsministeren gjorde den bemærkning, at jeg og mit parti under fodnotepolitikken jo ikke havde noget imod, at regeringen fortsatte. Det er fuldstændig rigtigt, men det var jo ikke vores afgørelse. I en sag af denne type er det jo alene statsministeren, der træffer beslutning om, hvorvidt statsministeren, regeringen, vil leve med en vedtagelse i Folketinget. Her tæller faktisk i henhold til vores grundlov, som den nu er indrettet, alene statsministerens vurdering af situationen. Så jeg synes ikke, det er korrekt at anføre, at det bare var noget, vi gerne ville have. Statsministeren traf den beslutning at blive siddende, og han gjorde det, fordi han prioriterede anderledes. Han prioriterede hensynet til den økonomiske politik højere, og han anså formentlig skadevirkningerne af fodnotepolitikken for begrænsede.

Kl. 18.45

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jamen det er da fuldstændig rigtigt, hvad hr. Niels Helveg Petersen siger. Hvis Danmark stadig væk var alene om at sætte fodnoterne, så ville skadevirkningen selvfølgelig blive begrænsede, fordi vi jo ikke forlod NATO.

Det er også rigtigt, at statsministeren kan vælge at udskrive valg, men man kan jo også, hvis man er uenig i hans beslutning, når det nu er en mindretalsregering, stikke ham et mistillidsvotum, og det gjorde man ikke. Det er jo korrekt.

Så vil jeg sige, at statsministeren jo rent faktisk udskrev valg i 1988 på sikkerhedsspørgsmål, fordi det drejede sig om forstærkninger, og det fremgår jo også af rapporten, at her kom pludselig forstærkningsaftalen i fare, det vil sige, at der var det jo ikke bare dette med alliancen, hvor vi nok druknede, fordi man druknede vores fodnote, her var det Danmark selv, der kunne komme i den situation, at Danmarks sikkerhed kunne komme i fare, hvis ikke vi fik forstærkninger. Det var jo det, der gjorde, at regeringen fandt, at nu var det altså gået for vidt, nu satte man sikkerheden på spil. Derfor udskrev statsministeren valg, og fornuftigvis gik hr. Niels Helveg Petersen med i den efterfølgende regering.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Nu synes jeg, vi nærmer os noget interessant, for det fremgår jo også af udenrigsministerens sid-

ste indlæg her, at disse fodnotedagsordener altså ikke var af en sådan karakter, at det var nødvendigt for statsministeren at udskrive valg.

Når vi derimod kommer længere hen i forløbet, kommer ind i noget, der berører forstærkninger, så er det en anden sag. Men det kaster jo altså også nyt lys over udenrigsministerens holdning til den første del af fodnotepolitikken helt frem til afstemningen om, hvor brevsprækken sidder på en ubåd.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det synes jeg ikke det gør, for vores indstilling har jo hele tiden været at være solidarisk med alliancen. Det er musketereden, der gælder i NATO. Derfor var vi da meget imod den illoyalitet, vi blev påtvunget.

Så kan man vælge, hvornår nok er nok, og der gik oppositionen jo over stregen ved at risikere forstærkningsaftalen. Vi brød os da bestemt ikke om den politik, for vores vurdering var, og det var også min vurdering, som jeg gav udtryk for midt i 1980'erne, at vi var inde i slutspillet, om Sovjetunionen skal passivisere Vesteuropa, fordi vi lægger våbnene, eller Sovjetunionen skal bryde sammen.

Det var der også russiske dissidenter, der på det tidspunkt forudså. Derfor fandt jeg som udenrigspolitisk ordfører dengang det utrolig farligt, at vi sænkede paraderne på et tidspunkt, hvor vi ved at holde paraderne oppe kunne håbe på, at Sovjetunionen ikke kunne klare det. Det sidste viste sig jo så også at være rigtigt. Men jeg er stadig væk ikke sikker på, om ikke vi havde forlænget Sovjetunionens liv, hvis alle havde handlet som Danmark i 1980'erne.

(Kort bemærkning).

Søren Pind (V):

Jeg kender udenrigsministeren som en klog mand, dr.phil., ved meget om moral og etik og har også skrevet nogle fremragende bøger om det. Derfor kunne jeg godt tænke mig, om udenrigsministeren kunne sige nogle kloge ting om den holdning, som hr. Holger K. Nielsen kom for skade at udtrykke, nærmest at det var i orden, at der fandt undertrykkelse sted i Polen, for det var jo en vasalstat under Sovjetunionen, hvorimod vi jo ikke behøvede at frygte noget, for vi tilhørte den vestlige interessesfære.

Jeg ved, at udenrigsministeren ved noget om den slags, så jeg kunne godt tænke mig, om han kunne forklare noget om de forskelle, netop det